

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előzetes árak:

Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér pettóra 50 fillér.

Feladó szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lap tulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Gazdakörünk.

A »Muraköz« 35. száma gazdakörünk aug. 21-én tartott közgyűlésének felvételét és avval ezen kör első évi működésének, valamint jövő munkaprogramját egész terjedelmében ismertette.

Legyen szabad úgy a beszámolóhoz, mint a programhoz néhány észrevételt tennem, előre kijelentve azt, hogy ép úgy nem szándékom előbb kritizálni, mint nem szándékom az, hogy a gazdakörnek útmutatóul szolgáljak és e néhány sornak praktikus értelek tulajdonképpen csak akkor lesz, ha más gazdák is e lapban véleményüket szabadon nyilvánítják.

Szerény véleményem szerint gazdakörünk ugyan azon nyomon kezd haladni, amelyen járási mezőgazdasági bizottságunk halad. A mi járási mezőgazdasági bizottságunk határozatlan és tagadhatatlan eredményeket ért el járásunk állattenyésztésének fejlődése körül, de ezen speciális szakmával ki is merítette tevékenységét. Nem hiszem, hogy egy járási mezőgazdasági bizottságnak ez volna egyedüli feladata, mert hiszen, ha csupán ez volna, úgy az elnevezés volna hibás, mivel ezen bizottságnak a »mezőgazdasági« elnevezés helyett, az »állattenyésztési« nevet kellene felvennie. Így gazdakörünk. Ami a beszámoló szerint eredmény, az kizárólag néhány kakas, gácsér és gunár becserélése és nagyobb számú sertés kedvezményes áron való eladása által éretelt el. A többitől gazdakörünk vezetése maga is elismeri, hogy bizony a gazdakör tagjai a gazdakört alig vették igénybe, hogy műtrágya és korpa elhelyezése a gazdák között épenséggel nem sikerült, vetőmagból alig néhány métermázsát tudott elhelyezni, hogy a raktáron tartott gépeket a gazdatársak nem vették igénybe és hogy gazdasági oktatásban részesültek azok, akik a körhez eziránt fordultak.

A beszámoló ezt »kiszagdatársaink konzervatívizmusából eredő túlzott óvatosság«-nak mondja, pedig nézetem szerint nem az, vagy ha mégis az, úgy kutatnunk kell az okot, hogy miért oly konzervatív és óvatos kiszagdatársunk? Ezen okot eltalálni épen nem nehéz dolog. Nézetem szerint nem más, minthogy a kiszagdatársak körül elterülő nagybirtokok még nálánál sokkal konzervatívabb gazdasági rendszert folytattak és nagyon jól tudjuk, hogy a jó példa a kiszagdatársakkal sokkal jobban hat, kötetnyi hasznos füzeteinket vagy vetítőképeinket.

Évvel nem akarom mondani azt, hogy ily füzetek kiosztása és demonstráló elő-

adások tartalma nem lennének jó hatással, sőt a program e pontját annyival inkább várjuk, mert hiszen a beszámoló azon megjegyzése, hogy oktatásban részesültek azon kiszagdatársak, akik ilyenért a körhöz fordultak, nem sokat mond, mert nagyon jól tudjuk, hogy azon kiszagdatársak, kiknek a kör megalakulása előtt valami gazdasági tanácsra szükségük volt, kizárólag ugyanazon személyekhez fordulhattak, kikhez ma fordulnak és tudjuk azt is, hogy ezen urak elláták a kiszagdatársakat akkor is szívesen tanáccsal.

Sajnos, nem tapasztaltuk, hogy az »együttes és közvetítők nélküli« beszerzés által a kiszagdatársak jobban juthatott volna értékmennyiséghez és így talán nem kiszagdatársaink konzervatívizmusa, mint inkább azért nem sikerült korpát a kiszagdatársak elhelyezni, mert az »együttes és közvetítők nélküli« beszerzése drágább volt, az egyesek és talán közvetítők által vett korpánál, mert határozatlan bizonyíthatom, hogy ugyanakkor, midőn a gazdakör által a »Muraköz«-ben közlést tett, hogy annak tagjai 12 koronával kaphatják a korpát, én már telesen olcsóbban szereletem azt be, így tehette azt a kiszagdatárs, mert nem tételezhető fel, hogy oly takarmánytermésnél, mint a múlt évi volt, állatjait áttelehelte volna.

Hogy kiszagdatársunk műtrágyát nem használ, nem csodálható, hiszen a nagy kiterjedésű Muraközben egy-két középbirtok kivételével, még soha senki műtrágyát nem használt, tehát honnan tanulhatta volna azt a kiszagdatárs? Pedig mennyivel többet termelhetnének Muraközben, ha kiszagdatársunk műtrágyák rendszeres használatára rábirtokoznánk!! Es elérhetnének azt, de nem vetítőképekkel, nem előadásokkal, hanem oly formán, hogy néhány községben egy-egy gazda kis parcellájának felét a gazdakör műtrágyázza és a következő aratásnál megint csak a gazdakör bonyolítja be a kiszagdatársakat, hogy mennyivel termelt többet úgy szemben mint szalmában a műtrágyázott fel parcellán. A költség nem kerülhet szóba, mert ha ezt egy évben 10 községben 300—300 négyzetölőn megcsináljuk, akkor a 10 községben egy évben netto 20 K-t költünk.

Ehez hasonló kísérletet tehetünk talán a vetőmaggal. Kézpénzért kiszagdatársak közül bizony nagyon kevesen fognak vetőmagot venni, de ha kiszagdatársainknak azt mondjuk: »Hozd be a vetőmagodat, becseréljük azt m/m-ként 2 korona ráfizetéssel«, ily módon — biztosan tudom, mert megtettem — elláthatjuk a kiszagdatársakat a vetőmaggal

anélkül, hogy a gazdakör e legkisebb anyagi áldozatot lenne kénytelen hozni.

Összegezve az elmondottakat, sajnálattal konstatálom, hogy körünk nem azon irányban halad, melyben haladnia kellene, hogy nemcsak kiszagdatársak, de mindenki részére, ki Muraközben gazdálkodik, haszonnal lenne. Nem akarom a kör tevékenységét leicsinyíteni, de mint már említettem, a beszámoló maga is elismeri, hogy csupán az állattenyésztés terén ért el némi sikereket, kérdés aztán, hogy ezen sikerek is a gazdakör vagy pedig a járási mezőgazdasági bizottság javára könyvelendők-e, mert hiszen tudjuk, hogy állatok körünk megállapítása előtt is sokkal nagyobb számban és kedvező feltételek mellett jutottak a kiszagdatársak birtokába.

Szerény nézetem szerint, itt elsősorban gazdakörünk vezetőségéhez azon kérésrel kell fordulnunk, hogy azon megválasztott tagok vegyék kezükbe a gyepőt, kik nemcsak mint gyakorlati, hanem mint diplomált gazdák is erre elsősorban hivatottak és ne bízzák azt magunkhoz hasonló laikusokra.

—a.

Női kereskedelmi tanfolyam.

A sümegi polgári leányiskolával kapcsolatban egyéves női kereskedelmi tanfolyam nyílik meg.

Örömmel üdvözljük e tervet Sümegen Számolunk azokkal a kulturális, társadalmi és gazdasági hatásokkal, amelyek ezen eleven, munkás intézményből fakadnak. Mérlegeljük azon előnyöket és értékeket, amelyek ez a tanfolyam a női munka és hivatás számára rejtget. Gyakorlati intézmény ez a szó igaz értelmében. Gyakorlati irányával, szaktárgyaival és sokirányú alkalmazhatóságával szorosan az élethez simul és az elméletek mezején átrepülve a kenyérkereső hivatásúhoz foglalkozáshoz vezet Polgári leányiskolánkhoz csatlakozik, korántsem azért, mintha önmagában fejlődésképtelen avagy meddő volna, hanem a polgári iskolai általános, mindenről tájékoztató, elméleti műveltségen állva, tovább építi azt a gyakorlati élet iskolájává.

Ez a tanfolyam mindenképpen az életélét képes akkor is, ha a női keresetforrások sorát nyitja meg a kenyérkereső nők számára; de hasznos, értékes akkor is, ha a tanfolyam ismeretait a nő házaséletében magával viszi, osztjaok férjével üzleti gondjaiban, megélhetési küzdelmeit tompítja, terhein könnyíti.

Tájékoztodik és otthonos a »tartozik és követel« művészetében, nem szó lehetetlen

Ne tétovázzzék, ha fáj a feje,

:: hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legmunkásabb migráint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva.
Ára 120. — Kapható minden gyógyszerárban.
— Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. 3 dobozát ingyen postai szállítással. 687 51—52

AZ ELISMERT

LEGJOBB

LEGELTERJEDTEBB

MAGYAR NAPILAP

AZ UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Rákóczi-út 54.

Főmunkatársak: Herczeg Ferenc, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön

Szerkesztőtárs: Dr. Ágai Béla

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 2 K 40 fillér, 1 negyed évre 7 K, fél évre 14 K
egész évre 28 K

Iparos s kereskedő előfizetőknek
a rovatban díjmentesen közöljük.

IPAROS és KERESKEDŐ előfizetőknek névjegyzéke.

Iparos s kereskedő előfizetőknek
a rovatban díjmentesen közöljük.

Bádogos:

Hübch Manó, (faszénraktár) Csáktornya
Dorner Sándor "

Börkereskedő:

Máyer Testvérek, Csáktornya

Borbély és fodrász:

Nádasdi Nándor, Csáktornya
Mik Szilárd, "

Mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő:

Tihanyi Mihály Damása

Butorraktár:

Butor és koporsóraktár.
Horák Odón Csáktornya
Schwarz Lipót, Varazdin
Hirschler Ármin, Varazdin

Cipész:

Masznak József, Csáktornya
Meskó Bálint, Csáktornya

Divatruház:

Liszt és Brodnyák, Stridóvár

Eredeti Singer varrógépek:

Singer Co., Árpád-utca Csáktornya

Férfi szabó:

Ivacsics Ignác, Csáktornya
Bedics Ferenc szabó "

Férfi és női divatárú:

Zrínyi Viktor, Csáktornya

Fűszerkereskedés:

Mayercsák Béla Csáktornya
közén-, faszén-, magvak és a «Műtrágyát,
Értékesítő Szövetkezet» raktára.
Gráner Testvérek, Csáktornya
Mráz testvérek, "
Ifj. Premez Miklós, "
Deutsch Salamon, "
Hirsschohn Henrik, "
Mattersdorfer N. Pérlak
Leitmann György Nyírvölgy

Kávéház:

Hajas József, Csáktornya
Horváth Géza, "

Kékkfestő:

Scheiber Mór, Csáktornya

Kőfaragó és sarkó készítő:

Tersztenyák Bódog, Csáktornya

Likörgyár:

Hochsinger M. és fiai Csáktornya
készíti a híres «Gloria» sósboroszeszt
12 üveg bérmentve 5 korona

Mészáros:

Nuray Mátvás, Csáktornya

Órás és ékszerész:

Pollák Bernát, Varazdin

Pezsgőgyár:

Muraközi pezsgőgyár, Csáktornya

Pék:

Stolcer József, Csáktornya
Petrics Viktor, "

Szállító és deszkakeresk.

Löbl Mór és fia, Csáktornya

Tejet és tejtermékeket

Csáktornyára házhoz szállít
Bányavári gazdaság.

Úri- és női divat, játék és díszműrű:

Kelemen Béla, Csáktornya

Vaskereskedés:

Bernyák Károly utóda Csáktornya
Binder Károly
Prostenik Gusztáv, Csáktornya

Vászonkereskedő:

Szivoncsik Antal, Csáktornya

Vendéglők:

Csáktornya

Hajas József, "
Pecsnornik Ottó, "
Hencey Gábor, "
Antonovics József, "
Becsey Albert, "
Horváth Mihály, (Fehér galamb) "
Horváth Géza, "
Kelemen Imre, "
Prusztész Alajos, "
Deutsch Zsigmond, "
Schlesinger Mór, "
Özv. Mihálics Ferencné, "
vendéglő a vasúthoz

Singer Salamon, Kiszabadka

Kalchbrenner Ferenc, Stridóvár

Sőjtöry János, Drávavágyfalu

Deutsch Adolf, nagyvend. Drávavásárhely

Kovács Mihály korcsmáros Drávavásárhely

Leitmann Mihály Nyírvölgy

Leitmann Bálint Szentilona

Feigelstock András Bpest, VII., Dohány-u. 81

Szabadalmazott „Kristály” borsűrű gyár:

Herczog Sándor vasúti vendéglős Csáktornya

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: Strausz Sándor Csáktornya.

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előzetbeli árak:

Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan azímitatnak.

Nyiltter petítésra 50 fillér.

Felolós szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kindó és Iaptulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Gazdakörünk.

A »Muraköz« 35. száma gazdakörünk aug. 21-én tartott közgyűlésének lefolyását és avval ezen kör első évi működésének, valamint jövő munkaprogramját egész terjedelmében, ismertetle.

Legyen szabad úgy a beszámolóhoz, mint a programhoz néhány észrevételt tennem, előre kijelentve azt, hogy ép úgy nem szándékom előbbi kritizálnom, mint nem szándékom az, hogy a gazdakörnek útmutatóul szolgáljak és e néhány sornak praktikus értéke tulajdonképen csak akkor lesz, ha más gazdák is e lapban véleményüket szabadon nyilvánítják.

Szerény véleményem szerint gazdakörünk ugyan azon nyomon kezd haladni, amelyen járási mezőgazdasági bizottságunk halad. A mi járási mezőgazdasági bizottságunk határozottan és tagadhatatlan eredményeket ért el járásunk állattenyésztésének fejlődése körül, de ezen speciális szakmával ki is merítette tevékenységét. Nem hiszem, hogy egy járási mezőgazdasági bizottságnak ez volna egyedüli feladata, mert hiszen, ha csupán ez volna, úgy az elnevezés volna hibás, mivel ezen bizottságnak a »mezőgazdászági« elnevezés helyett, az »állattenyésztési« nevet kellene felvennie. Így gazdakörünk. Ami a beszámoló szerint eredmény, az kizárólag néhány kakas, gácsér és gunár becserélése és nagyobb számú sertés kedvezményes áron való eladása által érethet el. A többiről gazdakörünk vezetősége maga is elismeri, hogy bizony a gazdakör tagjai a gazdakört alig vették igénybe, hogy műtrágya és korpa elhelyezése a gazdák között épenséggel nem sikerült, vetőmagból alig néhány métermázsát tudott elhelyezni, hogy a raktáron tartott gépeket a gazdátársak nem vették igénybe és hogy gazdasági oktatásban részesültek azok, akik a körhez eziránt fordultak.

A beszámoló ezt »kiszagdatársaink konzervatívizmusából« eredő túlzott óvatosságnak mondja, pedig nézetem szerint nem az, vagy ha mégis az, úgy kutatnunk kell az okot, hogy miért oly konzervatív és óvatos kiszagdatársunk? Ezen okot eltalálni épen nem nehéz dolog. Nézetem szerint nem más, minthogy a kiszagdáink körül elterülő nagybirtokok még nálánál sokkal konzervatívabb gazdasági rendszert folytattak és nagyon jól tudjuk, hogy a jó példa a kiszagdára sokkal jobban hat, kötetnyi hasznos füzeteknél vagy vetítőképeknél.

Evvél nem akarom mondaní azt, hogy íly füzetek kiosztása és demonstráló elő-

adások tartása nem lennének jó hatással, sőt a program e pontját annyival inkább várjuk, mert hiszen a beszámoló azon megjegyzése, hogy oktatásban részesültek azon kiszagdák, akik ilyenért a körhöz fordultak, nem sokat mond, mert nagyon jól tudjuk, hogy azon kiszagdák, kiknek a kör megalakulása előtt valami gazdasági tanácsra szükségük volt, kizárólag ugyanazon személyekhez fordulhattak kikhez ma fordulnak és tudjuk azt is, hogy ezen urak ellátták a kiszagdákat akkor is szívesen tanácsal.

Sajnos, nem tapasztaltuk, hogy az »együttes és közvetítők nélküli« beszerzés által a kiszagda olcsóbban juthatott volna erőtakarmányhoz és így talán nem kiszagdáink konzervatívizmusa, mint inkább azért nem sikerült korpát a kiszagdáknál elhelyezni, mert az »együttes és közvetítők nélküli« beszerzése drágább volt, az egyszek és talán közvetítők által vett korpánál, mert határozottan bizonyíthatom, hogy ugyanakkor, midőn a gazdakör által a »Muraköz«-ben közléttel, hogy annak tagjai 12 koronával kaphatják a korpát, én már tetemesen olcsóbban szereztém azt be, így tehette azt a kiszagda is, mert nem teletelzhető fel, hogy oly takarmánytermésnél, mint a múlt évi volt, állatjait áttelehelte volna.

Hogy kiszagdatársunk műtrágyát nem használ, nem csodálható, hiszen a nagy kiterjedésű Muraközben egy-két középbirtok kivételével, még soha senki műtrágyát nem használ, tehát honnan tanulhatta volna azt a kiszagda? Pedig mennyivel többet termelhetnének Muraközben, ha kiszagdáinkat a műtrágyák rendszeres használatára rábíratnánk!! Es elérhetnének azt, de nem vetítőképekkel, nem előadásokkal, hanem oly formán, hogy néhány községben egy-egy gazda kis parcellájának felét a gazdakör műtrágyázza és a következő aratásnál megint csak a gazdakör bizonyítsa be a kiszagdáknak, hogy mennyivel termelt többet úgy szemben mint szalmában a műtrágyázott fél parcellán. A költség nem kerülhet szóba, mert ha ezt egy évben 10 községben 300—300 négyzetölőn megcsináljuk, akkor a 10 községben egy évben netto 20 K-t költünk.

Ehez hasonló kísérletet tehetünk talán a vetőmaggal. Kézpénzért kiszagdáink közül bizony nagyon kevesen fognak vetőmagot venni, de ha kiszagdatársunknak azt mondjuk: »Hozd be a vetőmagodat, becseréljük azt m/m-ként 2 korona ráfizetéssel«, íly módon — biztosan tudom, mert megtettem — elláthatjuk a kiszagdat a vetőmaggal

anélkül, hogy a gazdakör e legkisebb anyagi áldozatot lenne kénytelen hozni.

Összegezve az elmondottakat, sajnálattal konstatalom, hogy körünk nem azon irányban halad, melyben haladnia kellene, hogy nemcsak kiszagdáink, de mindenki részére, ki Muraközben gazdálkodik, haszonnal lenne. Nem akarom a kör tevékenységét lekicsinyíteni, de mint már említettem, a beszámoló maga is elismeri, hogy csupán az állattenyésztés terén ért el némi sikereket, kérdés aztán, hogy ezen sikerek is a gazdakör vagy pedig a járási mezőgazdasági bizottság javára könyvelendő-e, mert hiszen tudjuk, hogy állatok körünk megállapítása előtt is sokkal nagyobb számban és kedvező feltételek mellett jutottak a kiszagda birtokába.

Szerény nézetem szerint, itt elsősorban gazdakörünk vezetőségéhez azon kérrással kell fordulnunk, hogy azon megválasztott tagok vegyék kezükbe a gyepől, kik nemcsak mint gyakorlott, hanem mint diplomált gazdák is erre elsősorban hivatottak és ne bízzák azt magunkhoz hasonló laikusokra.

—a.

Női kereskedelmi tanfolyam.

A sümegi polgári leányiskolával kapcsolatban egyéves női keresk. tanfolyam nyílik meg.

Örömmel üdvözöljük e tervet Sümegen Számolunk azokkal a kulturális, társadalmi és gazdasági hatásokkal, amelyek ezen eleven, munkás intézményből fakadnak. Mérlegeljük azon előnyöket és értékeket, amelyeket ez a tanfolyam a női munka és hivatás számára reiteget. Gyakorlati intézmény ez a szó igaz értelmében. Gyakorlati irányával, szakértőjeivel és sokirányú alkalmazhatóságával szorosan az élethez simul és az elméletek mezején átrepülve a kenyérkereső hivataloszerű foglalkozáshoz vezet Polgári leányiskolánkhoz csatlakozik, korántsem azért, mintha önmagában fejlődésképtelen avagy meddő volna, hanem a polgári iskolai általános, mindenről tájékoztató, elméleti műveltségen állva, tovább építi azt a gyakorlati élet iskolájává.

Ez a tanfolyam mindenképen az életélethez képes akkor is, ha a női keresetforrások sorát nyitja meg a kenyérkereső nők számára; de hasznos, értékes akkor is, ha e tanfolyam ismereteit a nő házasetelésé magával viszi, osztozik férjével üzleti gondjaiban, megélhetési küzdelmeit tompítja, terhein könnyíti.

Tájékoztodik és otthonos a »tartozik és követel« művészetében, nem szó lehetetlen

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

:: hanem használjon azonnal ::

Berepítés-pastillát

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. Kapható minden gyógyszerárban. Ára 720. — Készült Berepítés Tamás gyógyszerész Kispesztén, 3 dobozlat ingyen postal szállítással. 687 61—52

álmokat, igényeit mérsékli, vágyainak biztos ismeretekkel korlátot állít, viszont ok nélkül kétségbe nem esik, törekvéseit céltudatosan, tehát mindig eredményesen irányítja. Az üzleti tájékozottság a nyugodt, zavartalan élet alapja s ez viszont a házasság boldogságának fokmérője.

Ennek a tanfolyamnak tehát kettős célja van. Feladata elsősorban is az volna, hogy oly kereskedelmi üzemekben és ipari üzemekben, ahol egyfelől vagy a szakképzett vezetők hiányzik, vagy az üzleti költségek szűkebb keretben mozoghatnak, másfelől ahol az üzleti ellenőrzés és irányítás korlátozott volna kizárja a drága segédszemélyzet alkalmazását; helyet biztosítson a nőknek.

De nem kevésbé jelentékeny társadalmi szempontból az a hatás sem, amelynek eredményeképpen a legszérényebb háztartásban is sikerrel értékesíthető az itt szerzett szakismeretek.

Tehát nem szükséges a kényszerűség szempontjából felfogni ezen intézményt. Áldása és ereje épen abban a körülményben rejlik, hogy egyetemes hasznát fogva kizár minden társadalmi és gazdasági melléktekintettel és épen azért áll oly közel az élethez, mivel áldásaiban a társadalom minden komoly női tagja egyaránt részesülhet saját életcéljainak komoly, érélyes valószínűsítésére.

A kettős cél pedig, amely csak látszólagosan tér el egymástól, egy nagy alapcélba fut össze, amely a női hivatás, a női munka értékét emeli, a női jellemet szilárdítja, akaraterőjét izmosítja, öntudatát és önértéket fokozza. Nemes fegyver a női hivatás szolgálatában, mivel a munka eszménye irányítja és mindig győzelemre vezeti.

Reméljük, hogy ez a cél fogja áthatni meggyök legifjabb kulturintézményét és e reményben üdvözljük Sümegen a női kereskedelmi tanfolyamot.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Schönstein Erzsébet muracsányi áll. el. isk. tanítónőt a somlyócsi állami elemi népiskolához eddigi minőségében áthelyezte.

— **Tanítóképzés.** A helybeli állami tanítóképző-intézetben a szokásos horvát nyelvű kiegészítő képező-vizsgálatok f. hó 15-én és 16-án tartottak meg dr. Ruzsicska

Kálmán kir. tanfelügyelő elnökelete alatt. Mint biztos Margitai József Julián Egy. tanügyi tanácsos küldetett ki. Engedélyt kapott 12 szlavoniai tanító, kik közül heten jelentek meg. Ezenkívül javítóvizsgálatra 7 tanító jelentkezett. A vizsgálatot sikeresen letette 6 tanító.

— **A beiratások eredménye.** A helybeli iskolákban a folyó évre a beiratások végezték. Az egyes iskolákban a tanulók a következők számban iratkoztak be: a kisdévodában 73 leány és 60 fiú = 133 gyermek. Az állami elemi iskola két I. osztályába 56, 60; a két II. osztályába 69, 66; a két III. osztályába 52, 64 s a két IV. osztályába 48, 53 = 225 fiú és 243 leány = 468 tanuló. Az áll. polg. fiú- és leányiskola két I. osztályába 49, 42; két II. osztályába 34, 40; két III. osztályába 33, 31 s két IV. osztályába 36, 25; az V. fűosztályába 4 = 156 fiú és 138 leány = 294 tanuló. A leány-internátusban 32-en vettek fel. A gyakorlati iskola 6 osztályába: 7, 6, 7, 8, 1 = 36; a pusztafai iskola 3 osztályába: 22, 18, 11 = 51 tanuló. Az iparos-tanonciskola előkészítő osztályába 19, a többi 3 osztályába 52 = 71 tanuló. A gazdasági ismételő iskolába 14 fiú és 28 leány = 42 tanuló. A tanítóképző-intézet első évfolyamába felvétellett 28, a II.-a 26, a III.-a 28, a IV.-be 21 = 103 növendék. Eszerint tehát a csáktornyai iskolákban ez időszertint összesen 1198 tanuló iratkozott be, mely szám utólag némileg még emelkedni fog.

— **Meghívó.** A csáktornyai izr. tőgyelet ma d. u. 5 órákor a Zrinyi-szálló nagytermében matinéet rendez. A nagyon érdekes hangverseny műsora a következő pontokból áll: Beethoven-Szonáta (Allegro, Adagio molto, Allegro molto, Allegro ma non troppo) hegedűn és zongorán előadják Arányi Ferenc berlini hegedűművész és Wollák János. — Mendelssohn — duett; énekl. Hoffmann Gyuláné és Katz Lipót — zongorán kíséri Hirschmann Rózsika; Makray László, műdal (Ó miért oly későn), énekl. Hoffmann Gyuláné, zongorán kíséri Pátkai Irma. Liszt-Rapszodia VIII, zongorán előadja Wollák János. Schubert (Der Wanderer) énekl. Katz Lipót, zongorán kíséri Pátkai Irma. Wieniawski Mazurka és Cui-Berceuse; előadja Arányi Ferenc, zongorán kíséri Wollák János. Magyar népdalok; énekl. Bachracl. Elemér, zongorán kíséri Benedikt Melta. Hubay, Hejre Kati; előadja Arányi Ferenc, zongorán kíséri Wollák János.

Belépő-díj 2 kor. Főülfizetése tekintettel a jótékonycélra köszönettel fogadtatnak. Jegyek kaphatók Strausz Sándor könyvkereskedésében, a nagytözsdeben és délután a pénztárnál. A zongorát — egy angol Weiding felét — Schmidt Ede karmester úr szívességből díjtalanul bocsájtotta rendelkezésére.

— **Tanítói közgyűlés.** A Muraközi Tanítókör f. e. rendes közgyűlését október hó 3-án d. e. 10 órákor tartja meg Kotorban. A közgyűlés előtt 8 órákor Tomor Szoréna közszégi tanítónő a III. osztályban a számtanból gyakorlati tanítást tart. A közgyűlés tárgysorozata: Elnöki megnyitó beszéd; évi jelentés a választmány működéséről; Grész Ernő áll. tanítóképző-intézet tanár felolvasása: »A szociologia fogalma, a szociális fejlődés története« c. tételről; Horváth József katori közs. tanító felolvasása: »A tanító iskolán kívüli működése Muraközben« c. tételéről s egyéb folyó ügyek.

— **Felhívás.** Lapunk egyik cikkében érdemlegesen foglalkozunk a mozgalommal, mely Sümegen a női keresk. tanfolyamot nyíltá ültötte. Ezzel kapcsolatosan közöljük, hogy a tanfolyam tantárgyai a következők lesznek: magyar és német levelzés, könyv-írteltan és irodai munkálatok, földrajz és áruismeret, kereskedelmi és váltóismeret, kereskedelmi számtan, gyorsírás, gépirás és szépírás gyakorlatok. Jelentkezhetnek négy polgári vagy felsőleányiskolát végzett nők. Az előadások a hétköznapok délutánján 3—6 óra között tartatnak. A tanfolyam hallgatói állandó és szakszerű női felügyelet alatt állnak. A tandíj, amely havi részletekben is fizethető, 100 korona és 3 korona beiratási díj. Levélbeli, avagy szóbeli jelentkezések és tudakozások a sümegi polg. leányiskola igazgatóságához intézendők.

— **Gyászhir.** Szomorodott szívvel hozzuk a mélyen lesújtó gyászhirot, hogy Bernyák Károly az életem sorából elköltözött. Bernyák Károly érdemes polgára volt a városnak. Mint vaskereskedő jó hírnévnek örvendett. Ez alapon pozíciót teremtett magának a városban, melyet nemcsak a társadalmi életben érvényesített, de mely a közügyek zöld asztalánál is számára helyet biztosított. Míg egészségi állapota megengedte, vármegyei bizottság s községi képviselőtestületi tag volt. A régi iskolaszék s újában az áll. iskolai gondnokság is tagjai közé számított. A csáktornyai takarékpénztárnál

Aki nem olyan, mint a többi . . .

Írta: Sándor Soma.

Kávéház. A kisebbek közül. Vendég már alig van. A pircérek egy asztalnál szunyokálnak. Ejfélt után 2 óra van. A pénztárban a kisasszony egykedvetlen bábrál valami kézimunkával. Fiatal, ábrándos tekintetű, kékszemű, fehér arcu (keves pirosság finom árnyalatokkal odahelyezve, frizura a la Gretchen) szőke haja leány a kisasszony. Már szinte unalmas a csend, amikor egy nagyhajjú, imbolgyó járással fiatalember hirtelen felpattan az asztaltól és oda megy a pénztárhoz, éppen mikor a kisasszony elrakta a himzőszközöket és egy pár félig elhervadt gyöngyvirágot vesz fel, meg egy Edith K. a-nak címzett képeslapot. Azon egymást átölelő pár képe van. Olvasgatni kezd.

A fiatalember többször volt már a kávéházban, de Edith K. a-hoz alig szólt még. Nem úgy mint a többiek, akik a leány kedvéért jártak ide és akik már minden elképzelhető szellemességgel (!?) igyekeztek őt meghódítani.

A fiatalember: Nem álmós?
A kisasszony: Nem. Különböztet mit törődik maga azzal? Maga nagyon büszke. Már biztosan nagyon unatkozik. — Hányan voltak nekem az a két szegfű, de mind a kettőt, Érti?

A fiatalember: Ejnye, maga úgy beszél, mintha szerelmes lenne belém (cinikűs mosollyal) és féltékeny lenne rám.

A k. a.: És ha az lennék, ha úgy volna?
A fiatalember: Akkor azt nagyon rosszul tenné, Edith k. a.

A k. a.: Maga nagyon szemtelen; más nevet nem tudok adni, mert azt sem tudom, hogy hívják.

A fiatalember: Az én nevem, az én nevem, (Kukorica János dallamára) Tibor, (majd lassan, vontatottan folytatja) Most már megmondom, hogy eddig miért nem beszéltem magával. (A leány tekintetével nyeli) Azért, mert én nem szoktam, nem tudok olyanokat beszélni, mint a többiek. . . Azok, ha ide állnak, mindig csak egyre gondolnak. Magára. . . Érti?

A k. a.: Szótlanul bólint a fejével.

A fiatalember: Egyetlen tisztesség szó sem mondanak. Gorombáskodnak, kétértelmű szavakat mondanak egyértelműen. . . Sokszor láttam, hogy nem jól esik hallania ezeket, láttam, éreztem, hogy magával lehetne okosan, szépen beszélni. Minden mellékgondolat nélkül. Ugye igaz?

A k. a.: (Mintha maga is kételkednék benne, lassan, halkán, bizonytalanul mondja) Igaz. (Barátságosan néz a fiúra és sokat igérő pillantásokat vet rá.)

Eközben a többi vendég elment már. A lámpákat is eloltották. Egy-kettő ég csak és egyszerre valami barátságatlan, rideg hangulat üli meg a termet. Kivülről a vasredőnyök gördülve hallatszik be, amelynek mintegy visszhangja a kávéfőző hortyogása. . . A leány is készülődik. Rettenetes gondossággal köti fel csipkékendőjét, amely fekete és amely úgy fekszik szőke fején, mint sűrű felhő egy magas hegy csúcán, amely alól kiragogy a napsütötte tájkék. Majd a kabátját veszi elő, amelyre a fiatalember segít feladni. Vigyázza, nehogy a keze a leány testéhez érjen, miközben izgatottan suttyogja:

— Ugy-e, a többiek nem így tennének?

— Nem.

Kimentek az utcára. A legközelebbi sarkon megállanak. A fiatalember ránez a leányra és a kezét nyújtja. . . A leány mosolyog. . . Csakugyan másmoira. . . Nem kísér el, közel lakom. — Ha akarja. . . Edith. És gyorsan, egymáshoz simulva mennek. A hűvös hajnali szél a szemükbe vág és a fiatalember hátravágó kalapja alól kiszabadult hajszálakat összehajtogatja a leány inceskedő hajfürtjeivel, amint minduntalan összér az arcuk. Az egyik szoknyája és a másik bő felöltője pedig hullámokba csapnak egy-egy szélrohamba össze. . .

állandóan mint igazgatósági tag szerepelt. Betegsége azonban csakhamar visszavonulásra kényszerítette, mely hosszas szenvedés után folyó hó 12-én reggeli háromnegyed 1 óraor életét is kioltotta. Bernyák Károly 61 éves korában 21 évi boldog házasság után halt meg. Felesége, szül. nemesi Szabó Janka s nagyszámú rokonsága sírjait. A megboldogult földi maradványát f. hó 13-án d. u. 5 óraor helyezték a helybeli községi temetőben lévő családi sírboltban örök nyugalomra. Az engedélyt szent mise-áldozattal kedden d. e. 10 óraor mutatták be a róm. kath. templomban az Úrnak. Béke hamvaira!

— **Iskolai építkezések.** Két muraközi állami iskola ismét új tető alá kerül. Most a muracsányi s a ráckányi iskolákon van a sor. A muracsányi állami iskola elhelyezésére vonatkozólag a miniszterium jóváhagyta a benyújtott tervet és költségvetést. A 8 tantermet magában foglaló új épület építési költségeihez Muracsány 42423 K-val járul hozzá. A miniszter egyben elrendelte, hogy a ráckányi állami iskola alkalmasabb elhelyezésére is célszerű teiekről törtenjék gondoskodás. Ez okból az államépítészeti hivatal már utasított, hogy az erre vonatkozó adatgyűjtést műszakilag bírálja fölül.

— **Népfelkélési szemle.** A m. kir. nagykánizsai 65. sz. népfelkélési járás parancsnokság értesítése szerint a népfelkélési jelentkezési szemle következő napokon és helyeken fog megtartatni: Csáktornya, a Zrinyi-szálló nagytermében: Csáktornya nagyközség, Bottorna és Drávaszántó körjegyzőségbeli népfelkélőkre f. év október 10-én; Csáktornya vidéki, Drávanagylalu és vizeszentgyörgyi körjegyzőségre október 11-én; Drávavásárhely nagyközség, Belicza és murasiklósi körjegyzőségekre október 12-én. A stridóvári körjegyzői irodában: stridóvári és muraszentmártoni körjegyzőségbeli népfelkélőkre október 14-én; Muraszerdahely és felsőmihályfalvai körjegyzőségre okt. 15-én. A szemle mindenkor reggel 8 óraor kezdődik.

— **Tanév kezdete.** A helybeli alsófoku iparos-tanonciskolában e hó 15-én volt a tanév ünnepélyes megnyitása. A tanévet a tantesület jelenlétében Zrinyi Károly igazgató nyitotta meg, aki a rendtartással kapcsolatosan oktató beszédet intézett a tanoncokhoz.

— **Árverés.** A csáktornyai áll. tanítóképző-intézetben e hó 21-én (szerdán) árverés lesz. Szabad kézből eddig használatban volt petroleum lámpások adatnak el. Az árverés délelőtt 10 óraor kezdődik.

— **Gyermektanfolyamok.** Rose nyelvtanár a helybeli iskolák igazgatóságai útján tudomásul hozta hogy azon esetben, ha kellő számú iskolás növendék jelentkezik, hajlandó egész olcsó (havi 6 koronás) tandíjjellett tanfolyamot nyitni a német, francia vagy angol nyelvekből. Azon szülők, kik gyermekeiket oktattatni óhajlják, ez uton is felkérte nek, hogy ebbeli szándékukat Rose tanárnál (Zrinyi szálloda) legkésőbb a jövő hét folyamán közöljék.

— **Szerencsétlen vadászat.** Kotorról vett értesítés szerint Hajdu Lajos, Kőrös község jegyzője, e hó 7-én ötdömágával Murakirályon az ottani jegyző vendégeként vadászaton volt. A vadászaton a vadászok és a hajtók egymásmellett haladtak. Midőn a társaság előtt néhány fogoly felrepült, egy bozótból fegyverdörrenés hallatszott és Hajdu

jegyzőnek sörétek furódtak a homlokába, jobb szeme alá, a bal szem felső örcsontjába, az állkapocsba és a bal oldalába. Késztelen, hogy a lövés vadörzöktől eredt, kiknek sikerült elmenekülniök. A jegyző állapota súlyos.

— **Nincs jobb és olcsóbb fém-tisztító,** mint a Globus-fém-tisztító-kivonat, amely már esztendő óta kitűnően bevált és milliónyi háztartásban használatos. E kitűnő készítményt az ifjabb Fritz Schulz betéti társaság Auszsig a/E gyártja. A Globus-fém-tisztító-kivonat minden arany, ezüst, nickel, sárga- és vörösrézéből készült tárgyának gyorsan és fáradság nélkül pompás, tartós fényt kölcsönöz, abszolút ártalmatlan, nem karcol és nem hagy nyomot maga után. A Globus-fém-tisztító-kivonat soha tisztító erejét el nem veszíti, nem piszkít, mint a tisztító pomádé és sokkal jobb és kiadósabb, mint a legtöbb forgalomban lévő folyékony fém-tisztító. Száz s.-ónak egy a vége; a Globus-fém-tisztító-kivonat a legeslegjobb fém-tisztító, amelyet kiválóssága miatt több ízben kitétek, így legutóbb a St.-Louisi kiállításon 1904-ben, a nagy díjjal. Ezért csak ez használjuk, de figyeljünk arra, nehogy valami értéktelen utánzatot szózzanak a nyakunkba, mert sok ilyen van. Mindig a valódi Globus-fém-tisztító-kivonatot kerjük dobozban és védjeggyel ellátva. Kapható minden fűszerkereskedésben, drogériában stb. stb.

— **A halotthamvasztás.** Egyre jobban szaporodik azoknak a száma és lábora, a kik a földbetemetkezés helyett a halotthegyetést kívánják. — Természetesen az újítás ma még számtalan ellenvetést és tiltakozást idéz fel, de a statisztika, a tények azt bizonyítják, hogy ennek az irányynak van jövője. Legélesebb ellenzéssel vallásos okokból találkozunk, mely szerint a hamvasztás megfosztja a halottat örök nyugalomtól. Hogy ez az örök nyugalom ma már mily illuzorius, azt még fejtegetni sem szükséges; hisz 30 évenként felássák a sírokat és az örök nyugvókat közös sírba hánják. A mai rohanó élet, mely minden talpalatnyi földet igénybe vesz sajnálja a halottaktól még azt a néhány lábnyi földet is. Egészségügyi okból a hamvasztás sokkal ideálisabb, mint a temetkezés.

— **Szabad lesz a bor cukrozása.** A soproni borkereskedők küldöttsége tisztelt Kálmán Gusztáv kereskedelmi államtitkárnál. A küldöttség az államtitkártól a bortörvény revízióját kérte, valamint azt, — hogy a mostani termésre való tekintettel engedessék meg a bor cukrozása. — Az államtitkár kijelentette, hogy a bortörvény hiányait iparkodni fognak megjavítani. A cukrozás kérdésében a kereskedelmi miniszter ma átírt a földmívelési miniszterhez s arra kérte, hogy az idej termésre való tekintettel a cukrozásra vonatkozó rendelet szigorosságán enyhítsen.

— **Öngyilkossági kísérlet a csendőrlaktányán.** A belatinci (Zalam.) csendőrs laktányájának csendjét szombaton fegyverdurránás zavarta meg. Az otthon levő csendőrök berohantak a legénységi szobába, honnan a lövés hangzott és itt rémes látvány tárult eléjük. Ott feküdt egyik társuk, Sárcz József csendőr, véresen, hörögve. Mellette feküdt a szolgálati fegyvere, melyből egy golyó hiányzott. Sárcz öngyilkossági szándékkal lőtt magára, de a golyó nem ölte meg, csupán súlyos sebet ejtett a mellén. Az életlent csendőrt kocsin beszállították a muraszombati kórházba, hol megoperálták. Felgyógyulása bizonyos. Teltének okát még nem tudják.

— **Népesedési statisztika.** Születtek:

Hidvégi Klára, Kolmanics Margit, Salamon József, Domján Ilona, Kopjár Mária, Legin Franciska, Hári Mária. Mghaltak: Kercsmárek Antal (3 hó.) Bernyák Károly magánzó (61 év.) Sáfrán Análha (15 év.) Kermek Mária (1 hó.) Házasságot kötöttek: Fejér Dénes és Zechmeister Franciska, Zanjko János és Hajdu etelka.

— **Mit igyunk?** Ez ma a legfontosabb kérdés tekintettel a kolejárányra. A iejjobb ital volt és marad egy jó természetes ásványvíz, annál inkább, mert a közönséges ivóvíz felforrálás után sem felel meg teljesen a célnak és mert felforrálás után teljesen iztelené válik. Magyarország bővelkedik természetes ásványvízben, és azokat a legnagyob orvosok kapacitások ajánlják, a legalcalmasabb óvszert minden fertőző betegség ellen. A királya ezen savanyú ásványvíznek Borszéki s a ki ezeket issza, a legmesszebbmő elővigyázatosságának adja tanujelést, minden infektio ellen, mert ezen vizek teljesen csiramentesek és semmiféle pathogen baktériumokat nem tartalmaznak. Megrendelhetők a Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli r. t.-nál Budapestben, Baross-utca 43. Telefon 162—84.

Szerkesztői üzenetek.

— —na. Cikke és verse a jövő hétre maradt.

Köszönetnyilvánítás.

Megboldogult férjem elhunya alkal-mával megnyilatkozott és nekem jóleső részvért ezúton mondok hálas köszönetet.

Csáktornya, 1910. szeptember 18.

Özv. Bernyák Károlyné.

SAJÁT TÖKE 850.000 K.

NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN.

Szerződéses viszonyban a Magyar Országos Központi Takarékpénztárral Budapest, saját tőkéi 38 millió K.

ELŐNYÖS FELTÉTELEK MELLETT ENGEDÉLYEZ HITELEKET:

Tőzsdéi értékpapirokra és vidéki részvényekre, vagy bekebelezés alapján (váltó nem szükséges).

Törlesztéses jelzálog kölcsönöket, földbirtokra vagy emeletes bérházakra 10—50 évi törlesztésre. Már meglévő jelzálog kölcsönöket olcsóbb kamatra konvertál.

914 2-3

Értesítés.

A n. é. hölgyközönség szíves tudomására adom, hogy bevásárlási utamból nagy választéku igen elegáns párisi kalapmodellekkel tértem vissza; így tehát bármely kényes izlés kívánalmainak úgy facon, mint minőség tekintetében teljesen megfelelehetek.

Az alkalmazott elsőrendű kalapdíszítóm által bármely átallakítást igen előnyös árbán teljes megelégedésre végezlehetek.

Dizsek és tollakban kézzel választék! Vidékre kiválasztásra készséggel küldök.

Teljes tisztelettel:

Kelemen Béla

férfi- és női divatruházsa Csáktornya

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržanja novinara, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: svaku nedelju.

Preplatna cija je:

Na celo leto 8 kor.

Na pol leta 4 kor.

Na četvert leta 2 kor.

Pojedini brojevi koštaju 20 fil.

Obznane se poleg poštice i fal računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:

ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:

PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik

STRAUSZ SÁNDOR.

Meštija.

Nigdar nebudemo dosta mogli nagovarjati roditelje, da naj pošleju svoju decu u meštiju. Stari naš nagovor opet opetuvati moramo.

»To je on posel, od šteroga se naši ljudi još i ve jako bojiju, ar samo negdi nešči si da dečeca meštiju vučiti i to ako mu se človek jako moli, da će to njemu i dečki potlam jako povolji biti. Ljudstvo se povekšava. Kaj mi putimo, iz jednoga grunta su već dva, tri grunti postali. Hiže se zidjeju kraj hiž, selo se širi. Uvek je više meštrov potrebno i svaki dost dela. To je njiv živiš i šteri dobro dela, čuda si služi dela mu nigdar ne menjka, ako je trézen i pošten, lepi imetek, lepi vrednost si preskrbi.

Svi moramo videti, da tak na varašu kak na selu svaki mešter od brige, dostput u najvećem obilju živi. Naj ne misli morti što, da zbog toga, ar je malo meštrov. Kaj bi! Ako bude 2-, 3-put toliko, niti onda ji nebude preveč, ar kak velim narod se povekšava i svi posli se pomožavaju. Pak nišče prez meštrov živetu nemre. Zato oni uvek služuju. Ako je dragoča, ali ne oni uvek dobro shodiju. Zato oni moraju u imetku napredovati.

Najbolje zbog toga vas nagovarjamo da bi si decu u meštiju dali, ar dok su inuši, moraju i u meštrosku školu iti, i tak vu navuku napreduju. Kak vučeni i razumni ljudi budu to! Šteri otec nema prilike, ili je ne mogučen decu si školati dati, najbolje je, ako nje u meštiju da. Tam se ne samo meštiju navučiju, nego i v navuku, vu duševnom poslu jako napreduju.

Kakvoga god imetka ima nešči, zato se nikaj naj ne leca, da si barem jednoga dečka nebi dal v meštiju. To bi mu je stoper pohasnilo, da se zvuci, da bi mu otec bil na pomoć, pak bi predi mogel, iz bolšom slogom na svoju ruku delati početi. Nego ne velim morti stém, da odmah kak zvuci, da bi odmah sam svoj postal; to nebi bilo dobro. V meštiji se od kraja kak detič već vuči kak pod sva leta dok je inuš bil. Pri više meštri mora delati, i poleg mogućnosti uvek dalje vu drugom varašu, ili na drugom mestu, ar to se ni moći s knige navčiti, to je probati treba. Vidite, to bi bila za vašu decu najbolša škola. Ravno vu oni leti, od 14. 15, do 18, 19 let, se najveć vučiju, i najleže si sve zapotiju. Pri vučenom, razumno človeku se vučiju meštiju. Iz njegovom familijom, iz njegovom decom skup narasteju, segurao drugačkoga ponašanja i mišljenja postaneju, nego da bi se doma tepli, kartali, hmanjikuvali. K tomu još i vu školu hodiju, kroz zalo dobiju volju, da se i potlam sami vezavaju, vučiju, knige i novine štejeju, kaj ako doma ostanaju, morti nigdar nebudu. Kakva je to hasen, to sami morete videti, da svi meštri su razsvetljeni, razumni ljudi, šteri su na najglavněše časti i stališe vu občinu zebrani. I vredni su toga. Jesu varaši, gde je poigarmešter meštroski človek.

Vidite, kak bi mogli tu fabrike zastaviti, ako ljudi nemaju volju k meštiju. Im fabrika ni drugo, kak veliki verktost. Istina, jesu, ki rada delaju vu fabriku, im tijam po tujini, ili pak doma daleko po drugi okolicu delaju vu fabriku. Nego kak dugo?! Dok si tuliko zasluži, kaj je na kakve naplačke, ili drugu kakvu potreboču potrebno

onda sveskup tam ostavi, ili si da s doma telegrafirati, naj ga dimo zoveju, da je nešči doma na smrt betežen, ili drugu kakvu laž.

Pri meštiji je treba strplivnost. Najte misliti, da se k tomu nebi bilo moći privčiti! Šteri se pak ne navči, pi pak potlam zapusti, meštiju, zato nikaj neje kvaren ar oni par let, dok se je meštiju vučil, mu je više pohasnilo, neg da bi bil komu v ime Božje težake odslužaval. Zato je, mislim, malo bolšega ponašanja, i bolje odprti, ar makar se je štel vučiti, makar ne, v takvoj priliki je bil, da i nehotice se je na dobro vezbal.

Kuliko dece je doma prez posla, ili šteri su nē jako za silu. To da krave paseju, to je nē posel. Krave štirajte v gulju; ako nemate gmajnu, onda naj budu v štali. Poleg varmegijsko naredbe, deca do 14 let niti nebi smela na pašu hoditi. Pak kaj bi vam i mogli pomoć delati, njim nedate, im vidim, kak se tepeju po vani odideju na štacion, vu varaš pak tam krađeju, ljude putnike vkanjujeju. Kak školu ostaviju, već jim nemre, ili nečete zapovedati, nikaj si neparite za decu. Dost žalostno! Ovi segurno nigdar nebudu niti težaki, niti poljodelavci, stlim menje meštri.

Dok su još mali, dok vam još vu školu hodiju, morate većput naprē donesti pred njimi, da nenreju svi doma na gruntu ostati, jeden ili drugi, za šteroga roditelji misliju, će se meštiju ili vučiti. Ako se većput budete od toga spominati, da mu dojde do vreme, segurno bude rada išel, ar vu školi je takav gustopot čul od jedne ili od druge meštrije, i nebude ga težko stalo zebrati, kaj bi se vučil.

Pes baruna Schauensteina.

Barun Schauenstein bil je pravi švajcarski plemenitaš, pošten, otvoren i trpak. Za svoje mladosti živel je u Francezkoj i bil je officir kod carske tielesne straže, ali u celo to vrijeme je ostal on pravi švajcer kalvinske viere.

U katoličkoj državi je puno toga videl, koja mu se nisu dopadala, ali i stvarih, koje su mu se dopadale, medjutim vrhu njih nije mnogo promišljaval niti si glavu razbijal. Bože moj, takovi stariji soldati višekrat neizmerno malo misle! On je za posve razumljivo našel, da jedan barun Schauenstein niti nemre drugo biti nego kalvin.

A kad se je iz Francezke povrnul u Graubünden, za da kakti u miru žive; bogat je bil dosta, pak mu nije bilo potrebno služiti, onda je već bil blizu četrdeset godina star i kak se je iz njegovih riečih moglo razabrati, nepokolebivi neženja. Niti one liepe dievojke pri francezkom dvoru, sa svojimi na kat visokimi frizurami i neizmernemi obruči na kiklah nisu ga mogle

predobiti. On je mirno i zadovoljno živel sam sa svojim slugom Ulrichom i sa svojim baš tak viernim psom »pudelum« Fidom. Za kratko vrijeme su u varašu barun sa svojim psom bili obćenito poznati, jer su svakog dana točno ob istoj uri, baš onom točnostju staroga soldata izašli iz svog stana van na šetnju. Pri tom ih je više krat put vodil mimo katoličke stonice cirkve, ali barunu nije nikada niti na pamet došlo malo zaluknuti u tu prastaru umietničku lepotu. Em u njoj niti nije posla imal!

Ali jednoc, — bil je baš megloviti hladni dan mieseca Marcijusa — jednoc je barun Schauenstein ostal doma, a nije išel van na šetnju, već je žalostno sedel, ogrnut svojom soldackom kabanicom u svojoj sobi te drhturil. Dobri sluga Ulrich je dopeljal liečnika, ov mu je popipal pulsuša te je u nadi, da će mu odlahnuti, mu pustil žilu; ali mu se je bolest na to pogorsala; bolestnik se je lužil na bodeč i vrućicu !

Kroz cieleu noć je Ulrich pri svojem gosponu skoznuval, a kad je jutro nastalo, zapovedal mu je barun, da mu pastora dopelja.

»Em njihova milost valjda nemisli na smrt!« — veli prestrašeno Ulrich, kad je videl, da barun popa želi.

»Na kaj ja mislim ili nemislim, to na te nespada, ti osei!« — zdere se barun na njega — »Marš po pastora! Ja neču umreti kak pes!«

Fido, koj je kraj postelje sedel, kad je čul riec »pes«, odmah je mislil, je o njemu govore, pak je pričel repom veselo po podu klopiti, medjutim ga je barun, koj je hotel mira imati, pod postelju steral.

Sluga je otišel, a u sobi je nastala tihoća. Bolesnik je med vanjuški na postelji sedel i molil. Molil je tak jezgrovito i po-božno, kak to stari soldat močiti zna, koj se smrti neboji. Pak jeli ga bilja nije bilo strah pred smrtju? — Ja bi rekel, da su ga ipak poniešto zoni odhadjali, kada je preresetal u duhu prošlost svoga života. On se je doduše kroz cieleu svoj život punim pravom poštenim čoviekom nazival, pak je to i bil, ali za pred vekivečnoga Sudca bez straha stupiti, je više potrebno, nego samo biti pošten čoviek!

Od časa do časa je Fido svoju rudastu

Jako dobro vèiniju oni roditelji, šteri si predi decu još par razredov u višešu školu daju pak onda je daju vu meštriju. Ali ne pak da bi se 4—5 razredov zvučali, onda je već nebi dali meštriju vučiti, nego bi išli kam v kancelariju za pisara. To bi bila najveksa falinga. Tak ravno nešteri, meštri napraviju iz svojom decom. Tak je ki od sebe vekšega gospona kani nahraniti to je najveksa slaboča clovečja

Čuda f'le meštrije je i sterugod se je vredno vučiti. Najte misliti, da jedna, ili druga puno više hasna nosi. V nešteru je potrebno čuda penez založiti v nešteru menje, nego toga bi misli nešči, da nekoja meštrija bolje ide. I meštrija visi od cloveka. Ako je mešter šparaven, delaven, pošten segurno mu dobro ide.

Lada na to vas očem opomenuti kuliko dost veliki občin je, gde ni nikakov mešter. Bil je negda mortl kakov fušar šteri je tak v zimi kaj malo motal, po letu je pak išel v deru, pak zalo si mislite, da su i ve takvi meštri. To je bilo i hvata Bogu već nigdar nebude. Pri drugački meštri se ve već vučiju dečki, i zakon odredjuje što ima juša inuše držati, k tomu vu svakom varasu meštarsko družtvo, na selu poglavarstvo ostro na brigi ima, ali su pri meštru inuši v redu, i ali redovito hodiju vu školu.

Za naše i za vaše dece dobro vas još jedenput opominamo, dajte si decu v meštriju dok su za to, ar leta fletno mineju, pak da se nebi potlam žalostili, zakaj ste je ne dali meštriju vučiti. *

Vezda još to hoćemo spomenuti, da su je takva družtva, koja pomažuju roditeljem, da moreju svojoj deci dobro mesto najti. Naj se popitaju vu toj stvari roditelji pri gospodi navučitelji, oni budu jim dali navuk, kam se naj obrneju.

KAJ JE NOVOGA?

— **Novaki ulazjenje.** Poleg naredbe honvédskega Ministra, lještojni novaki oktobra 6-ga dana budu morali nutarrukovati na svoje meste.

— **Opasnost požara.** U Šormas, zalavarmegijnskoj obćini u minucem tjednu je strahoviti veliki ogenj nastal. Zgorelo je 70 gazdim sve porast, i preko 140 gospodarstvene stane.

glavu sa dugimi visećimi vuhi izpod postelje porinul sve naokolo vohajući i misleći: Kaj to danas njegov gospon ima, da se nespravlja na šetnju, nezove »Fido!« i ne puca prsti?

Sad se vrata sobe otvore i duboko se klanjajuć stupi kalvinski prodektor u sobu. Bil je to suhi, mršavi, visoki muž sa naočali.

»Ja bi rado s Bogom računati načiniti!« — veli odmah barun bez svakog daljnog uvoda.

»O, molim — molim!« — odvratil preuljudno prodektor — »samo vaša milost neka izvoli s menom zapoviedati!«

Većo vu previjanje i puzanje od strane prodekatora nije bilo barunu po volji, jer nijednomu izravnomu cloveku se odviše previjanja i sladkoće nedopadaju, pak stoga na pol osornim glasom započel: »Ja sam griešil, vaša velečasnost! Ja sam kroz cieli moj život puno griešil, a nikada vrhu toga promišljaval ili se žalaval. Ali sada mi je sve na jedan krat jasno postalo! Kamen bi mi sa srca opal, da morem više onak izgovoriti, kak mislim!«

»O, molim, — molim — neka se nji-

— **Vužgala se je.** Katona Šandor miškolscki obrtniku sedemnajst let stara Mergit kćer se je svojom Ilona zvanom sestrom u kuhnji zabavljala, i kada je sestra na nekoje minute iz kuhnje van išla, duševno bolestna dievojka si je opravu s petroliomom doli vlejala i vužgala. Na smrtno je zgorela.

— **Povodnja u Japanorsagu.** Minuce dane u Japanorsagu je povodnja jako velikoga kvara zrokuvala. Povodnja je sele, varase uništila i čudaj clovečježivot zgasila. U Tokio varasu tri jezero hiže su pod vodu došli. Vlak ne hodi, i med stanovnike je velika gladnevola.

— **Automobil tečaj.** Med Alsólendva i Muraszombat obćine hoćeju automobil promet izvršivanje snovati. Za dopušćenje molbenicu već su nutri davali.

— **Človečje smrt radi jednoga psa.** U Zitnic (Dalmacia) seli jeden seljački dečko je iz gorice jednoga psa odtiral. Od psa gazdi, tri seljakidečki su se na to s tim skupasvadili, nekaj je od gorice vlastnik iz puške na dečke strelil. Dva dečki su odmah umrli, a tretji je pogibelne rane dobil.

— **Željeznička nesreća u Americi.** Iz Duranda javiju, da na Grand Trunk Railway- željeznici su se dvé vlaki skupastresnuli, poleg ove nesreće su u jednim spavalnim vagonu osemnajst putniki umrli, a 20 oranili. Od unišćene kućie trajli su se vužgali. Mrtve tele su se čisto zgorele.

— **Zagutil se je od jedne dinjakušćice.** Veisz Marlon vočetergovac u Budapeštu je ove dane na Széna-trgu lubenicu jel, i med tom se je njemu jedna kušćica na požaraku zadjela. Pjehajućega cloveka su u Janoš-spital hoteli odnesti, ali med putem je umrl.

— **Atentat na varaški hiži.** U Szekszardu Gjoršok Andraš urednisluga u varaški hiži stanu je na svojega starešega brata, Gjoršok Istvan husara četirikrat strelil. Gjoršok je zato ovoga atentata napravil, ar je zaljubljen bil u bratovu suprugu.

— **Samoubojstvo s dinamitom.** U Predil-festungu Genser Alajoš stražamešter se je strahovitim načinom svojega življenja skončal. Jednoga dinamitpatrona je vzel u usta, i onda ga vužgal. Patron se eksplo-

hova milost nedostoj; uzrujavati!« — veli prodektor ponizno.

»I ja sam bil negda mlad« — veli dalje barun — »bil sem dugo u stranjskom orsagu, bil sam pri dvoru, videl sem puno liepoga i gadnoga«

»Liepo, liepo — razmem — takove stvari često napro dohadaju«, — pretgrne ga prodektor.

»Pak onda sam se ja više krat duelliral, a čini mi se, da se to protivl petoj zapovedi božjoj, najmre pak, jer sam pri tom jednoga mojega protivnika težko ranil. Kto-mu moram još priznati, da sam sa istim protivnikom više godinah u neprijateljstvu živel.«

»Njihova milost se budu zatrudeli tolikem govorenjem« — veli prodektor, koj si stin govornickim betežnikom nije znal pomoći.

»A zato sve se žalujem, iskreno žalujem« — veli baron te pogleda kakti u smrtnom strahu u lice »slugu božje rieči.«

»Nije potrebno, da se njihova milost radi toga strasi« — batrive ga prodektor — »Samo njihova milost neka dostoju čvrsto

ral, i Genseru glavu na falate zdrobil. Samoubojstvi zrok se u materialne neprilike skriva.

— **Skoćenje iz četrtoga leta.** U Budapeštu, Akacfa-lica, broj 37 ležuća hižu iz četertoga kata na dvor je skoćila Donath Lipota činovnika kćer, Malvin. Dvajsidevet let stara dievojka je pred pełmi leti svoju mater zgubila i od toga vremena je zalostna bila. Pri ovim činu je brćčas ne bila pri pravi pameti.

— **Osveta jednoga muža.** Varga Šandor böszörménjski gazda je k muštri bil zvan k debrecenskomu honvédregementu. Kada je utazil, stutil je, da njegva supruga ne zeme jako sigurno njegovu vrednost. Da se osvedoci od svojega sumnja, u prošlim subotu je urlauba prosil i dimo se putil. Pri svoji supruzi je našel Lacak Imre böszörménjskoga mladenca, koga je s bajonetom u prse vpičil. Lacak je umrl. Vargu su u soldacko rest odegnali.

— **Umiranje.** Jeden, u celim Međimurju poznat, dobro duševni clovek je umrl u Csaktornji prošlim tjednu. Bernjak Karoly od Csaktornya sparkasse ravnateljski i od tamošnje orsačke škole uprave član je tekuceg mesesa 12-ga dana vjtro umrl. Pokojni je 61 let star bil, i već od duže vremena je jako bolestan bil. Od svoje muke se je sada oslobodil. Szepetember 13-ga dana, poslie podne ob 5 vuri su njegov mrtvo telo s velikom sućutom na vekivećno mesto spravilil. Sveta misa za pokojnoga drugi den ob 10 vuri se je držala u csaktornyaiskoj farni cirkyvi. Bernjak karoly je črez već godine u Csaktornji željezni štacunar bil, i samo pred nekoji letmi je prek dal svojega štacuna. Nek počiv u miru Božju!

— **Kralj ne dojde u Budapešt.** Magjarske novine su ne zdavnja to pisaie, poleg jedne wienske novine, da kralj na dugše vrème će u oktober niesecu u Budapešt doiti. Vezda od prave meste to obznanju, da kralj ne dojde u oktober mesecu vu Budapešt. Njegovo Velicanstvo samo početek drugoga leta dojde na dugše vrème u Budapešt.

— **Kraljovi mali gosti.** U sriedu su osemdeset mala deca došli u Wien. Iz Sant Pöltena su došli, da pogledaju vadasku izložbu. Deca su kraljovi gosti. Kada je na-

vierovati. Nebo je njihovoj milosti već unapred opredieljeno, i anda griehi njihovoj milosti nemru škoditi!«

Betežnik duboko uzdahne. A zakaj? Em niu je prodektor sigurno veselu viest rekel. Pak ipak je siromaškemu barunu sada bilo sve još tmurnije i nesigurnije nego prije.

Sada se prodektor priredi, da mu prićest podieli.

Jeli je bila zima kriva da su mu prsti na ruki bili krepeni ili je bila kriva nepazljivost? . . . Jednom riečju, nekaj je bilo krivo. Kruh mu je posmeknul se izmed prstov — te je opal

Ali nije opal na zemlju! Rutava glava se porine izpod postelje. Barunov pes, Pudél, Fido je kruha u padu prama podu, onak majstorski, kak to već finiji psi znađu, vščapil i pogutnul.

Betežnik se u tom hipu pridigne u postelji, osupujen prestrašeno zakriči i hoće iz postelje skoćiti.

Ali ljubeznom silom ga prodektor zadržl i voljko natrag pritisne u vanjkuse. »Zakaj su se njihova milost tak prestrašili? Ta ciela dogodovština nikaj neznamenuje.

ime kralj ljetos, u junius mesecu vu Sant-Pölitenu bil, tsmošnja deca su mu kolo pokazali. Kralju se tak dopal ov ples, da je nje pozval u Wienu, i vezda budu črez neštere dane ova mala deca na kraljove stroške u Wienu ostali.

— **Samoubojstve.** Heffmann Gizella, jedna od torontalvarmegijje notariusa dievojka, vu onim žalosti, da njezin otec je svoju službu zgubil, i da nju jenji mladoženja je ostavil, u Makou je luga pila i umrla. Lépa, osemnajst lét stara dievojkina smrt je obćenitoga suçuta ostvarila. — U Čoka občini se je Behr Gjula zvani učitelj i kantor u glavu strelil. Zrok je nepoznat.

— **Poplava.** Poleg Bukaresta, u mihelinskoj okolini je grozovita velika poplava bila. Devetnajst ljudi su se u vodu vtopili.

— **Pobjećeni rob.** Szabó Janoš zvani rob je u Matészalka iz kotarskoga suda tamnice pobjegle. Zandarstvo ga odlučno išče.

— **Mrtvo tělo na križnom drěvu.** U Szentešu Čikos Janoš supruža jedna 68 godine stara, slepa žena je u prošlim subotu nekak vandibala u reformatsku groblje, i tam se je na jednu visoku križno drěvo obesila. Samoubojstvu staru ženu poslie podne su samo našli, i dok su ju dolirezali, već je mrtva bila.

— **Nepazljiva mati.** Adorjan Laszloa supruža, koja ima u Budapeštu v orsački hiži trafikou, na njezin stan se je u nedelju odvečer nesreća pripetila. Naime žena je paradeiza kubala, i njoj četiri lét stari mali dečec je nekak u vruće paradeizpolievku opal, i takve težke goreće rane trpel, da za kratko vrěme je dečec u Štefania-spitalu umri. Proti nepazljive matere su izragu podigli.

— **Nova školska godina.** U csakortnyaiskoj obrtnik učeničkoj školi se je nova školska godina septembar 16-ga počela. Školsko ravateljstvo poziva mjestne obrtnike i štacunare na to, da svoje inuše nek vreau pošiljaju u školu, ar drugać budu od obrtnik oblastvo oštro kaštiguvani. Inoši moraju u sledećim dnevi poslie podne u školu doći: koji hodiju u pripravim razredu, svaki ponedek i četvrtak od 5 do 7 vure, I razred tork i petek od 5 do 7; II. razred ponedek i četvrtak od 5 do 7; III. razred tork i petek od 5 do 7; vjeronauk se

bude držal svaku subotu od 5 do 7 vure; risanje se bude v nedelju pred poldan i poslie podne držalo; koji ne moraju hoćiti na risanje (na primer štacunari, vozari, peki, mesari, brijaći i t. d.), oni svaku sriedu poslie podne od 5 do 7 vure hodiju u školu, kada se njim knjigovodja i trgovacka dopisivanje daje naprě. Još jedenput opominamo poštuwane obrtnike i štacunare, nek budu oštri na to, da se inoši v redu i čisto u školu spravljaju.

— **Za vjenčanje vitriol.** U Debrečenu pred tremi meseci Kohn Šandor dobrostojeći obrtnik je za ženu vzel Berger Davida kćer, Malvinu. Kada su od maticevoditelja dimo išli, mlada žena je uvijek od toga govorila, da ona jako odurava svojega muža. Dimo došavši, za obred k roditeljski stan, mlada žena je doli skočila iz kole, nutri bejzala i zatvorila se. Roditelji su nē pustili muža, da bi mogel k svoji supruži doći. To su mu rekli, da za cirkevno vjenčanje ga vre budu pustili, nego predi nē Neuztrpljivi, ljubezni muž je za neštere ljedne probu delal, da bude u noći k njegovj supruži došel, ali su ga na vėk opazili. Med tēm je spoznal Kohn Šandor ovo čėlu komediju. Njegva supruža je naime jednoga kršćanin mladoga človeka ljubila, koj, da bu nju mogel vzeti, je na židovsku vėru stupil, ali žena radi vjerske zroke je morala predi zamuž idti. Siromaškoga Kohna je ov čin tak žalostil, da je svoju supružu, i njezine roditelje ove dane s vitriolom polejal. Žena je na obrazu i na prse težke goreće rane trpela. Atentatski muž je na redarstvo to valoval, da zato je s vitriolom polejal ženu, da nju nagrdi, kaj nebi nju netko za supružu vzel.

— **Streljena punica.** Cernigiano, napolski (Tajanska) odvjetnik (fiskalius), koj je u širšem mestu poznat radi njegve dvo-boje, se je u ponedek svojim punicom posvadi, i nju s revolverom strelil, onda pak na sebe spružil revolvera. Njegva supruža, koja je ovu čėlu stvar vidla, je omedlela i zbeževala. Zrok je tomu dogodjaju to, da Cernigiano je to čul, da njegva punica s jednom popom ljubezno odnošaja postavi.

— **Nemški cesar u Magjarskim orsagu.** Vilmoš nemški cesar je septembar

16-ga dana v jutro ob 6 vuri črez Kelen-föld staciona překputoval na Karapanča, po-leg koje občine stoji Frigjes nadhercegov glasovili teritorium za vadašenje. Ov teritorium je najpješji u čėlim Europi, od Dunaja do Drave se rezširi i preko stodesetjezer katastrališ mekote je veliki. Nemški cesar neštere dane če ovdje ostati, kakti Frigjes nadhercegov gost.

— **Kolera.** Istina, da kolera, ova pogibeljna kuga ne hodi na fletnoma, i nē zeme od nogah ljude jako u našim orsagu, ipak ova kuga od dane, na dane nove žrtve si zbira tak pumalem. Do vezda su petnajst takvi ljudi, koji su se u koleri zbeževali. U Tolna i Baranjavarmegijji je nejvėkša kolera kuga. Novi betežniki su se kraj Dunaja ležeće varmegijji pokazali. Na inozemstvu Lemberg, Bukarest, Rm, Berlin, Galac, konstantinapolj varši je kolera nastala, ali i ovdje samo u malom broju umreju ljudi.

— **Pronevjerениki.** Nē ga dan, kaj nebi človek tu, ili tam nē čul, da su se nešteri ljudi spozabili od svoje stališe, i familie, i peneze vkrali, takve, koje su nē njive. S takvom dielom nē sumo sebe, nego i druge su na hudi put nes i, jako čudaj ljude na siromastvo deli. U Pollenšteinu (Austria) je Reiner Antal zvani kršćanin socialističa purgarmester stoežer korun vkral ljudske peneze. Reineru su već uhitili. — Klein Gjula rodjeni u ipoljšagu, 26 lét stari krmatrgovec je u Budapeštu od Gellér Geza naručevnika I jezero 340 korun vkral i skočil. Redari ga sada u orsagu iščeju. — Szeles Endre prometvoditelj u Lazari občini je dvėježer korun vkral i skočil. Szeleša sad iščeju. — Fitzgerald zvani kassér je u Čikagou (Amerika) z orsačke kasse 173 jezer dollare vkral. Fitzgeralda su u Newyorku vlovili.

— **Premještenje.** Magjarski Ministar od školske poslov je Schönstein Erzšebet muračanjsku učiteljicu u šomločehsku školu premjestil.

— **Koji su se zadovolili od življenja.** U sriedu odvečer v Budapeštu iz Lancmosta u Dunaj je hotela skoćiti Hauptmann Erzšebet zvana trgovka. Koji su na mostu hodili, oni su nju prekratili, i překlađi redarim. Redari su ženu na nadkapitanstvo sprevodili, i od nje obećaja zeli, da ne bude samoubojna, i onda su nju odpustili. — Kužier Maria družinče v Budapeštu u Andrašy-ulica, pod 90 brojom stoeći stanu, na svoji službeni mesti se je obesila. Pottam su nju spazili i dolirezali. Još je živila, kada su nju branitelji u Rokus-spital nesli, gde je za kratkoma umrla. — Marchatt Emil klanfarskipomoćnik je iz Erzšebetfalva u Budapešt došel i ovdje morfiluma pil. Nutar je hotel iti u Istvan-spital, ali pred špitala je skupa opal.

— **Računanje.** U Budapeštu, vu jedni kasarni u momčadiskoj školi je kapitan na računanje vučil bake.

Gori zove jednoga i pita ga:

— Kuliko je trikrat trinajst?

— Trikrat trinajst — odgovori baka — je tridesivedet.

— Kak si to zračunal — pita ga kapitan?

— Tak, da trikrat deset je tridesiti, trikrat ti je devet; sveskupa je tridesivedet.

Kapitan si glavu maše:

— Bolje je tak: četirikrat deset je četerdeset, doli ide jeden, ostane tridesivedet.

Em. Kollay.

To su samo rimo-katolici, koji misle, da u pričesti prijemiju pravo i živo tělo Kristusevo. Mi reformirani pako sa velikim božjem poslanikom Ivanom Kalvinom držimo, da je tělo Jezusevo jedino u nebu prisutno, a Ulrich Zwingli uči, da se u pričesti samo markira tělo Kristusevo, a ne da bi to sam Kristuš bil, koj je jedino u nebu doma. Anda se njihova milost neka samo dostoji umiriti, a ja donesem odmah za pričest drugoga kruha i sve bude odmah opet u redu, kak da se nije nikaj dogodilo!

»Kaj?« — otrese se baron — »dakle vi mislite, da bi to sve jedno bilo, jeli moj pudel vašega kruha poždere ili ja? Pak da kaj takovoga u reformiranom vieroizpoviedanju stoji? — Je, pak kakaj ste onda vi kmeni u kuću došli? Jednostavnoga kruha si ja morem od peka dati donesiti, toga mi moj sluga Ulrich donese, a ktomu mi nije potreban službenik evangelijuma. Nosite mi se izpred očuh sa vašim »Hokuspokusom!«

Nad takovum, baš po soldacki izražeznom srditostju je i prodekator izgubil svoju finoću, kojom je prije baruna obšipaval, te hotel trpkoga baruna sličnom cienom izpla-

tili, ali tu je pričel Fido posriedovati, kad je čul, da je svadja nastala, a da je vjerni Fido nakanil svojemu gospodaru pomagati, bilo je jasno kak na dlanu, te je »službenik rieči«, bojeći se punim pravom za svoje listanjke, radje ostavil bojno polje.

Barun Schauensten je bil odlučan čoviek, koj je, po soldacki, kaj je izmislil, odmah i izvršil. Još istoga dana je svojega slugu Ulricha poslal po katoličkog svećenika, izjavil je svoj prelaz na rimo-katoličku viero, izpoviedil se je iskreno i požaluvano, te je sada u svojoj bolesti prijel prvi krat tělo Gospodinovo.

Prvi krat, ali ne poslednji krat. Proti svemu očekivanju je ozdravel te ga je sada kakti katolika život baš veselil.

Jednu godinu kasnije se je vjenčal sa kriepostom katoličkom dievojkom iz plemenite obitelji, — em je bil u najliepšoj muževnoj dobi, četerdeset godinah star.

On je postal otac obitelji te je umrl u velikoj starosti okružen mnogobrojnim diecom i vnukeki.

Gabona árak. — Cienna zítka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza előrendű	Pšenica	18 20 —
Rozs	Hrz	12.50 —
Árpa	Jecmen	11.80 —
Zab	Zob	14.00 —
Kukoricza	Kuruza nova	12.80 —
Fehér bab új	Grah beli	19.60 —
Sárga bab	zuti	17.60 —
Vegyes bab	zmesan	15.90 —
Kendermag	Konopljenos-me	20.00 —
Lenmag	Len	25.00 —
Tökmag	Kocice	20.50 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

Borszéki
GYÓGYÉS ÜDITÖVIZ.
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!
Borszéki

az
ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA, ANGOLKÖR és VÉRSEGENYSÉG
ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és
hűsítő ital a legelső minden vizek között.
Főraktár Csáktornyan:
Stráhia Testvérek
fűszer- és csemege üzlet.

Schmidt Ede :: zongoraterme
CSÁKTORNYA.

Ajánlja a legkitűnőbb minőségű
zongorát.

Olesó árak! :: Beeserelés!

Részletfizetés! :: Jótállás!

Köhögés, rekedtség és hurut ellen

nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és ha-
tározottan RÉTHY-félét kérjünk mivel sok
haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Millió háziasszonyok tisztitanak

Globus

Fémtisztítókivonatal

mely a legjobb fémtisztítószer a világon.

Ne féljen a kolerától!

mert egy palack

Fiume Cognac
Medicinal'

szavatolt valódi borpárlat

biztos hatású óvszer, a fiumei

„ADRIATICA”

Cognac-lepároló Részvénytársá-
ság kitűnőnek elismert
:: különlegessége ::

Kapható minden gyógyszerárban, dro-
gériában és jobb csemegekereskedésben

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappan
valódi csakis a
Schicht

névvel és a „szarvas” véd-
jeggyel!

Az elismert

legjobb

leghíresebb

magyar napilap

A Z U J S Á G.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Rákóczi-út 54.

Főmunkatársak: Herczeg Ferenc, Kenedi Géza, Kóbor Tamás,
Kozma Andor.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön

Szerkesztőtárs: Dr. Hgai Béla

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 2 K 40 fillér, 1 negyed évre 7 K,
fél évre 14 K, egész évre 28 K

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

A legjobb padlómaáz FRITZELAKK

TARTÓSI :: ELEGÁNSI!
:: KÍADÓSI ::

HASZNÁLATBAN A LEGOLCSÓBBI!

Tudományos lapokban az egészségügyi szabályoknak megfelelő összeállításánál fogva dicséretileg felemlítve.

Kapható Csáktornyaán: GRANER TESTVÉREKNÉL.

10 drb. Csáktornya Vidéki Takarékpénztári és 1 drb. Csáktornyai Gőzmalom részvény eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM.

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Hirschsohn Testvérek Csáktornyaán

vette át a képviselőt és a gyár rendes áráiban vállalja az ural-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék stb.ek vegytisztítását és festését.

Ugyazintén ágytakarok tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áráiról, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízatást kér a

KOVALD PÉTER ÉS FIA CÉG.

A

MURAKÖZI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉZSVÉNYTÁRSASÁG

Csáktornyaán

folyó évi július hó 1-vel új üzletágot honosított meg, amennyiben a már több intézetnél közkedveltségnek örvendő

takarékbiztosítást

nálunk is terjeszteni fogja.

Ezen intézmény lényege az, hogy a fél a takarékpénztárnál heti befizetési könyvecskére 15 éven át hetenkint 1 koronát és a táblázatszerű fillér pótdíjat fizeti be, mikor is 15 év eltelté után a takarékpénztár a félnek — kamatos-kamattal 1000 koronát fizet vissza. Amennyiben azonban a fél a 15 évi időtartam előtt, bármikor is netán elhalna, úgy azonnal ugyancsak 1000 korona fizettetik ki örökösének.

Belépni azonban nemcsak egy koronával, hanem 50 koronáig bármely egységgel is lehet, és ilyenkor természetesen, annyszor egy korona és annyszor a megfelelő pótdíj fizetendő, ahány ezer koronát a fél magának biztosítani kíván.

Belépni bármikor lehet.

Vidéki befizetőknél portómentes postatakarékpenztári befizetési lapokat ingyen bocsátunk rendelkezésükre. — Felvilágosításokat szóban és írásban bárkinek ad, ismertető füzeteket küld, jelentkezéseket mindenkor elfogad a

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyaán.